

Tee Itse

VAIKEUSASTE

Ei vaadi paljon kokemusta. Projektisi sopii hyvin myös aloittelijalle, joka ei ole käyttänyt aiemmin laastia ja laattoja.

HELPPU

VAIKEA

VIE AIKAA

2–4 päivää plus kuivumisajat.

HINTA

Noin 60 euroa askelma.

Portaat korjataan pintaa syvemmältä, jotta ne kestävät pitkään.

Korjaa portaat ennen kuin on liian myöhäistä

Kellarin portaiden korjaamisessa ja maalaamisessa on kyse muustakin kuin ulkonäöstä. **Korjaaminen pysäyttää portaiden kulumisen, joka kiihtyy koko ajan,** jos asialle ei tehdä mitään.

Kellarikuilun portaiden betonipinnan halkeilu ei tiedä hyvää, sillä ongelma laajenee nopeasti ja hajoaminen kiihtyy, kun vesi pääsee rakenteisiin. Pakkasella kosteus jäätyy, laajenee ja halkaisee portaista yhä isompia paloja.

Jos et tee asialle mitään ajoissa, portaat murenevat nopeasti ja ongelmat kasvavat paljon isommiksi. Teet itsellesi palveluksen, kun tarkistat portaiden

kunnon säännöllisesti. Kosteus ja vesi löytävät ajan kuluessa tiensä useimpiin betonirakenteisiin. Lähes kaikissa kellarin portaissa on kosteuden ja jään rapauttavia kohtia, jotka kannattaa korjata hyvissä ajoin.

Tässä jutussa näytetään, miten korjaat pahasti kuluneet kellarin portaat ja niiden viereiset seinät. Siihen tarvitaan vain joitakin perusmateriaaleja rautakaupan muurausosastolta.

Portaat korjataan perusteellisesti ja pohjia myöten. Aluksi poistetaan hapertunut betoni sekä seinistä että portaista. Sen jälkeen portaisiin tehdään uusi pinta kerros kerrokselta, ennen kuin askelmat peitetään uusilla laatoilla.

Uudesta porraskuulusta tulee vesitiivis ja säänkestävä. Sen lisäksi portaikosta tulee entistä paremman näköinen, joten sitä tekee mieli käyttää ja pitää kunnossa myös tulevaisuudessa. □

MATERIAALIT

Korjausmassaa betonille (hienoa ja karkeaa)

- Tartuntakerros (A)
- Betonin reikien ja halkeamien korjaus (B)

Tartuntapohjustetta (tarvittaessa)

- Parantaa kerroksen (C) tartuntaa

Nopeasti kovettuvaa laastia

- Seinien rappaus (D)
- Askelmien välien rappaus (E)

Elastista laatoituslaastia (tässä Lip Multi)

- Laasti askelmien laatoille (F)

Pakkasenkkestäviä laattoja

- Askelmille ja portaiden alle (G)

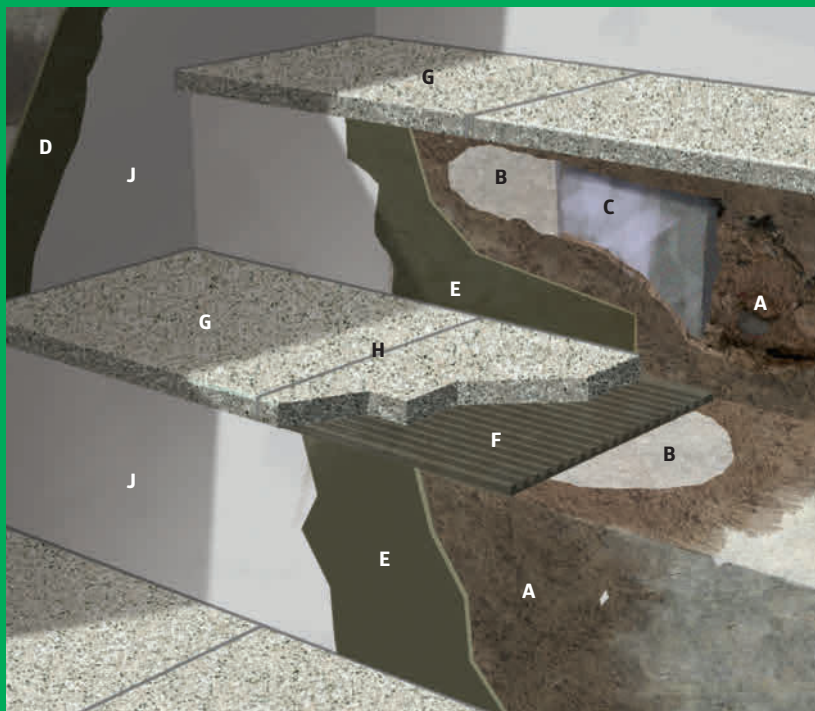
Elastista saumalaastia (Lip Multifuge)

- Laattojen välsiin saumoihin (H)

Sokkelimaalia

- Seiniin ja askelmien väleihin (J)

Tärkeät kerrokset

Piirroksessa näkyy, miten portaat on tehty kerros kerrokselta ja miten ne korjataan samalla tavalla. Uusi pinnoite on monen yhteensopivan kerroksen summa. Muista olla tarkkana korjaamisen alusta loppuun asti, jotta rakenteesta tulee kestävä eikä sen sisään jää pieniä reikiä, jotka heikentävät rakennetta.

Betoni

Portaiden korjaus aloitetaan pohjan kunnostamisesta. Se tarkoittaa, ettei mihinkään saa jäädä irtolaastia tai halkeamia, joihin vesi voi imeytyä.

Pohjan ei tarvitse näyttää hyvältä, mutta sen pitää olla luja, tasainen ja tiivis. Pieniä rakoja pitää laajentaa, jotta niihin mahtuu kunnolla korjauslaastia.

Tässä käytetään valmiiksi sekoitettuja laasteja. Se on helpompaa kuin laastin sekoittaminen jauheesta ja vedestä. Lisäksi nykyaikaisiin laasteihin on lisätty tartuntaa parantavia, lujuutta lisääviä ja rakennetta tiivistäviä aineita.

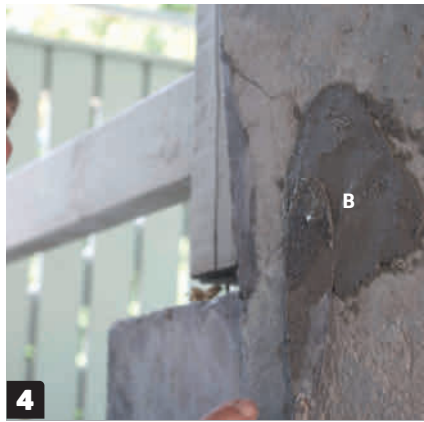
Poista kohoumat ja irtolaasti portaista ja seinistä. Saat tehtyä sen nopeasti kulmahiomakoneella ja kuppilaikalla. Vanha maali saa jäädä pintaan vain, jos se on tiukasti kiinni.

Käy seinät ja portaat läpi vasaralla. Jos betoni tai rappaus on irronnut alustasta, siitä kuuluu ontto ääni. Koputtele irtobetoni ja -laasti pois vasaralla ja lyöntimeisselillä.

3 **Harjaa kaikki pinnat puhtaiksi** ja levitä tartuntakerros. Sekoita ohut laasti (A) ja levitä se harjalla. Muista kostuttaa pohja, jotta se ei ime laastia kuivaksi.

4 **Täytä pienet kolot kerralla.** Levitä hieno korjauslaasti (B), paina se kunnolla kolojen pohjille muurauskauhalla ja tasoita pinta. Käytä laastia, jonka jyväkoko on 0–2 milliiä.

5 **Täytä isot kolot useassa otteessa.** Käytä karkeampaa betonia, jonka jyväkoko on 0–4 milliiä. Paina ensimmäinen kerros pohjaan asti mutta älä tasoita pintaa, jotta seuraava kerros tarttuu paremmin kiinni.

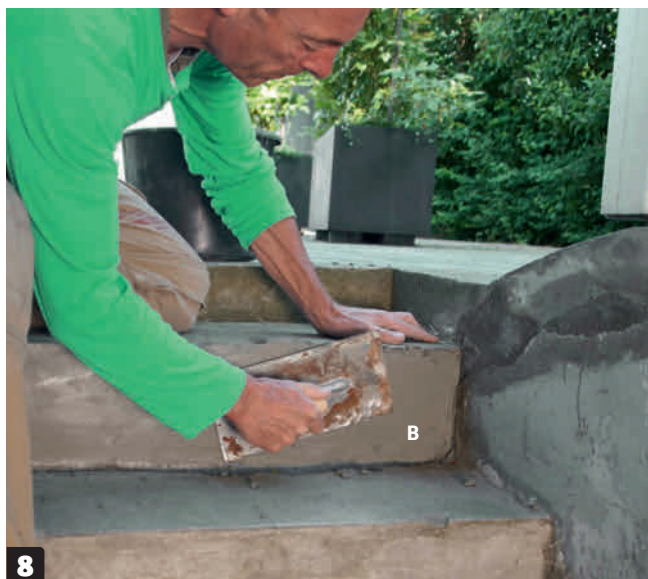
Levitä betoni-pohjustetta (C), jotta seuraava kerros tarttuu hyvin kiinni. Voit levittää pohjusteen heti, kun edellinen kerros on kuivunut niin, ettei pensseli tartu kiinni pintaan.

7 **Peitä karkea korjauslaasti hienolla laastilla.** Tässä käytetään hienojakoista korjauslaastia (B), sillä sitä voi levittää ohuen kerroksen, joka on helppo tasoittaa.

Tartuntapohjuste

Tartuntapohjuste pitää huolen siitä, että betonin päälle levitettävä laasti tarttuu mahdollisimman hyvin kiinni alustaan. Pohjustetta voi sekoittaa myös ohueen laastiin, jota käytetään tartunta-kerroksen tekemiseen. Pohjuste antaa massalle vahvuutta ja joustoa.

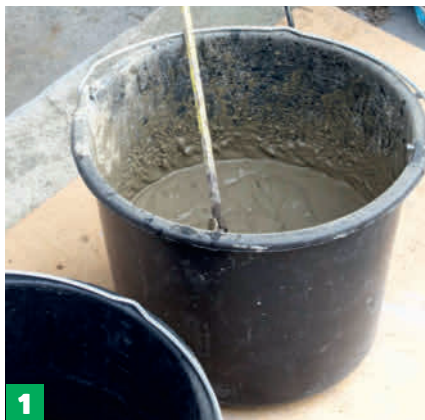
Tasoita isot laastipinnat (B) teräslastalla. Voit tasoittaa pinnan, kun laasti on jähmettynyt sen verran, että sitä voi painaa kevyesti sormella eikä se tartu kiinni lastaan.

Rappaus

Kun pohja on kunnossa ja betoni on saanut kovettua, seinät ja askelmien välit pinnoitetaan siististi ja tasaisesti. Uusi ja yhtenäinen kerros suojaa betonia paremmin vedeltä.

Rappaus tehdään nopeasti kuivuvasta laatoituslaastista. Se on vahvaa, helppoa levittää ja tarttuu kiinni betoniin erittäin hyvin.

Pinnasta voi tulla vähän epätasaisen värinen, mutta se ei haittaa tässä tapauksessa, sillä seinät ja askelmien välit maalataan.

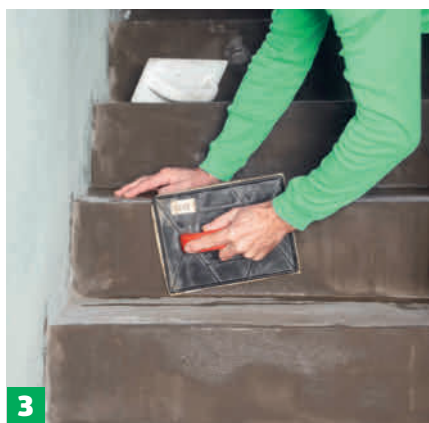

Sekoita laatoituslaasti vispilällä ja porakoneella. Rappauslaastista tehdään vähän notkeampaa kuin tavallisesti. Koostumuksen pitää muistuttaa puuroa.

Levitä ohut kerros laastia seiniin (D) ja askelmien väliin (E).

Tasoita rappauskerros teräslastan reunalla yhtenäiseksi pinnaksi.

Vedä pinnat tasaisiksi. Käytä sientä, hierrintä tai teräslastaa, jotta saat sellaisen pintarakenteen kuin haluat. Anna massan kuivua 10–15 minuuttia, ennen kuin aloitat pinnan hiertämisen.

Levitä ensimmäinen maalikerros. Kun laasti on kuivunut kokonaan, voit maalata seinät sokkelimaalilla (J).

Maalaa myös askelmien välit (J). Kohta maalattujen kohtien viereen asennetaan laatat ja levitetään saumalaastia. Rajoista tulee siistimmät, kun maalattavat kohdat maalataan etukäteen.

Parhaat työkalut

Vesileikkuri on paras työkalu kovien klinkkeireiden leikkaamiseen. Halvimmat vesileikkurit maksavat noin 50 euroa. Ne eivät ole välttämättä kovin kestäviä mutta riittävät yhden portaikon laattojen leikkaamiseen.

Jos käytät todella isoja laattoja tai aiot leikata paljon klinkkereitä, voit hankkia ammattilaistason vesileikkurin. Se on liian kallis hankinta pieneen urakkaan, mutta onneksi isoja vesileikkureita voi myös vuokrata. Päivävuokra on noin 50 euroa, joten kaikki kannatta panna valmiiksi ennen koneen vuokraamista.

Laatat

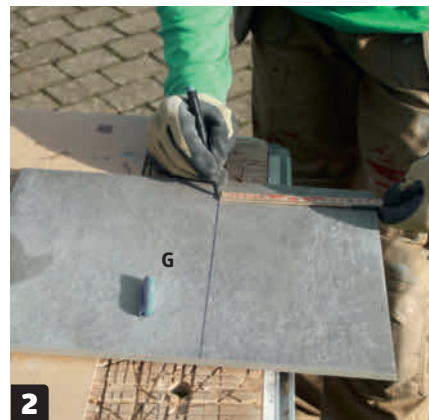
Ulkolaattojen asentamisessa kannattaa kiinnittää huomiota siihen, että ne joutuvat kestämaan vettä ja pakkasta. Sade- ja sulamisvedet eivät saa päästä laattojen alle, sillä jäätyvä vesi laajenee ja voi saada laatat halkeamaan.

Levitä laasti huolellisesti niin, ettei laatan ja portaiden väliin jää yhtään tyhjää tilaa. Se onnistuu, kun levität laastia sekä alustalle että laatalle.

Vaaleat laatat ovat hyvä valinta, sillä ne laajenevat auringossa vähemmän kuin tummat.

1 Mittaa askelmat ja päättää, miten asennat laatat. Muista jättää tilaa saumoille sekä laattojen väliin (3–5 millia) että askelmien takareunaan (5–8 millia). Laatat ulottuvat 3–5 millia etureunan yli.

2 Piirrä merkkiviivat laattoihin (G) niin, että leikkaat viivan pois siitä osasta, jonka asennat. Käytä permanenttitussia, sillä sen jälki ei lähde pois vesileikkurissa.

3 Leikkaa laatat. Vesileikkuri tekee reunaista siistin. Voit käyttää myös kulmahiomakonetta.

4 Hio leikatut reunat. Käytä timanttiviilaa tai karkeaa hiomakiveä. Reunat pitää pyöristää, jotta niihin ei tule koloja.

5 Tee laatoista koeladonta, ennen kuin liimaat ne kiinni. Pidä laatat oikeassa järjestyksessä kirjoittamalla niiden taakse, mihin ne kuuluvat.

6 Sekoita laatoituslaasti (F). Käytä joustavaa, ulkikäyttöön tarkoitettua laastia. Tee massasta vähän ohuempaa kuin ohjeissa.

7 Levitä laastia (F) sekä laatalle että askelmalle. Aloita ylimmästä portaasta ja etene alaovea kohti. Harjaa askelma puhtaaksi, nosta laastia laatalle ja levitä se tasaisesti sopivan kokoisella laastikammalla.

8 **Paina laatta laastiin niin, ettei sen alle jää ilmaa.** Muista, että laatan pitää yltyä vähän askelman reunan yli. Pyyhi laasti saumoista, jotta niihin jää tilaa saumalaastille. Pyyhi ylimääräinen laasti pois myös laatan päältä.

9 **Täytä saumat saumalaastilla (H),** kun laatoituslaasti on saanut kovettua vuorokauden tai kaksi. Levitä saumalaastia laatan joka puolelle.

10 **Pyyhi ylimääräinen saumalaasti pois sienellä, kun laasti on jähmettynyt.** Purista sieni kuivaksi vähän väliä ja pyyhi viimeiset laastihärmeet pois rätillä. Maalaa seinät ja askelmien välit toiseen kertaan.

Parannuksia pinnalla ja pinnan alla

Nämä portaat korjattiin perinpohjaisesti. Ero näkyy selvästi portaiden pinnalla, ja uudet portaat näyttävät paljon paremmilta. Pinnan alla olevat parannukset ovat kuitenkin merkittävämpiä. Betonin korjaaminen pysäyttää portaiden rapautumisen ja kosteuden imeytymisen rakenteisiin.

ENNEN

Laiminlyöty porraskuilu on hajoamiskiarteessä. Mitä enemmän betoni murenee, sitä enemmän vettä portaisiin imeytyy. Se nopeuttaa betonin hajoamista entisestään.

JÄLKEEN

Korjattu porraskuilu kestää pitkään. Perusteellinen korjaaminen pidentää portaiden käyttöikää huomattavasti. Uudet portaavat näyttävät paremmilta, joten niitä tulee käytettyä ja pidettyä kunnossa enemmän kuin ennen.